

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Finansuojama Europos socialinio fondo lėšomis

1 tema, 6 internetinis seminaras

Rekomendacijų dėl naujo dalyko turinio mokymo įgyvendinimo būdai ir principai
Dalijimasis išmoktomis pamokomis ir patarimais ateičiai

Jane Doughty ir Jane English
2022 m. rugsėjo 29 d.

Mokymosi rezultatai

- Išsiaiškinti, kokie bendradarbiavimo būdai padėtų užtikrinti ugdymo turinio reformos įgyvendinimą
- Įvertinti naujus mokslinius duomenis apie partnerystę ir bendradarbiavimą
- Pirstatyti, kaip įgyvendinote internetinių seminarų metu išmoktas pamokas praktikoje
- Praplėsti požiūrį susipažįstant su kitų kolegų praktikomis
- Sudaryti veiksmų planą, kurio reikia imtis siekiant palaikyti ugdymo turinio reformos įgyvendinimą
- Įvertinti šešis internetinius seminarus naudojant „Google“ formą

Internetiniam seminarui Nr. 6 – 2022 m. rugsėjo 29 d.

Paprašėme jūsų pasiruošti aptarti bent vieną veiksmą,
kurio ėmėtės išklause internetinius seminarus.

Pasiruoškite pasidalyti savo patirtimi šio internetinio seminaro metu,
po pirmosios pertraukos.

Internetiniam seminarui Nr. 6 – rugsėjo 29 d.

Pasiruoškite papasakoti

1. Koks yra jūsų vaidmuo pristatant reformą?
2. Kaip dalijotės svarbia informacija apie reformą?
3. Kaip gavote grįžtamąjį ryšį?
4. Kaip įgyvendinote pasiūlymus praktikoje?

Įjunkite mikrofonus ir pasidalykite savo patirtimis pristatant reformą

Keletas pastabų: pagrindiniai aspektai, EBPO, 2017 m.

- Mokymosi sąlygų ir rezultatų gerinimas užtikrinant visapusišką, į kompetencijas orientuotą mokymo programą
- Pažangumo lygis nėra aukštas
- Nedaug Lietuvos moksleivių išlaiko aukščiausią pažangumo lygį
- Lietuvos 15-mečių pasiekimai žemesni nei kaimyninių Baltijos šalių moksleivių
- **Nebuvo pasiektas bendras supratimas apie tai, kas yra geros kokybės ugdymas ir kaip tai įgyvendinti**

Ugdymo turinio reformos įgyvendinimas – vadovų vaidmuo

Sėkmę lemia vadovavimas visais lygmenimis:

Ministerijų ir savivaldybių vadovai:

strateginis ir sisteminis* vadovavimas

Nacionalinių išteklių kūrėjai:

organizacinis ir kūrybinis vadovavimas

Mokyklų vadovai:

vadovavimas mokyklai, komandai ir sistemai

Mokytojai:

vadovavimas komandai ir klasei

Vadovavimas visais lygmenimis:

- skirtingi vaidmenys su atskiromis vadovavimo pareigomis
- kartu sukuria galingą jėgą tvariems ir sėkmingiems pokyčiams reformos vykdymo metu

* Sisteminis vadovavimas: nacionaliniu ir savivaldybių mastu bei už mokyklos ribų

Bendras darbas

Kaip skirtingos švietimu suinteresuotos šalys gali bendradarbiauti ir dirbti kartu, kad veiksmingai įgyvendintų ugdymo turinio reformą?

Ką reiškia bendradarbiavimas?

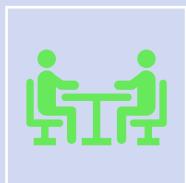
Bendradarbiavimas – tai darbas kartu siekiant pagerinti rezultatus

Bendradarbiavimas nėra užduotis, kurią atlikus reikėtų imtis kitos. Tai nuolat besikeičiantis nenutrūkstamas procesas...

Mokytojų bendradarbiavimas laikomas sėkmingu, kai mokytojai dirba kartu siekdami pagerinti mokymosi kokybę ir mokinių pasiekimus...

Schoology.com, 2020 m.

Ką reiškia partnerystė?

Partnerystė: du ar daugiau žmonių kartu siekia bendrų tikslų;
gali būti oficiali ir neoficiali;
sėkminga partnerystė yra naudinga abiem pusėms.

Bendradarbiavimas švietime skirtas pagerinti mokinių mokymosi / mokyklų teikiamų paslaugų kokybę
Partneriais gali tapti bet kurie asmenys, kurie pageidauja ar yra įsipareigoję praturtinti mokinių, šeimų,
mokyklų ir bendruomenių mokymosi kokybę
Partnerystės sprendimai priimami abipusiu sutarimu

Bendras darbas – 10 profesinio bendradarbiavimo principų

1. Abipusis autonomiškumas – mažesnė priklausomybė nuo pavaldumo, bet didesnė tarpusavio priklausomybė
2. Bendri veiksmai – abipusis įsitikinimas, kad dirbant kartu mokiniams suteiksime daugiau
3. Bendri tyrimai – problemų aiškinimasis, sprendimų paieška remiantis turimais duomenimis
4. Abipusė atsakomybė – mokome visus vaikus, o ne tik savo klasės vaikus
5. Skatinamos bendros iniciatyvos – mažiau individualių iniciatyvų ir daugiau jungtinių iniciatyvų
6. Prasmingas dialogas apie mokinių mokymąsi
7. Bendras darbas – bendri mokymai, planavimas, mokomoji veikla, grįžtamasis ryšys...
8. Bendradarbiavimas remiantis prasmingais ir ilgalaikiais švietimo tikslais
9. Bendradarbiavimas su mokiniais, jų įtraukimas į švietimo pokyčius
10. Kartu kuriama ir įgyvendinama švietimo vizija

2015 m. Lietuvos geros mokyklos koncepcija

Joje teigiama, kad mokyklos bendruomenė yra:

- mokymosi ir asmeninio tobulėjimo bendruomenė;
- mokymosi bendruomenė, kurioje skatinami, gerbiami ir palaikomi besimokantieji;
- mokykla, kuri įsivertina ir geba pasimokyti iš patirties;
- mokykla, kurios nariai geba bendrai formuluoti tikslus, kurti viziją, derinti asmeninius tikslus su mokyklos bendruomenės tikslais.

Tai mokyklos bendruomenė, kurioje klesti bendradarbiavimas ir partnerystė

<http://www.nmva.smm.lt/wp-content/uploads/2017/11/Geros-mokyklos-koncepcija-angl%C5%B3-kalba.pdf>

2015 m. Lietuvos geros mokyklos koncepcija

Koncepcija skatina:

- atvirą ugdymo(si) aplinką;
- perėjimą nuo tradicinių klasių erdvių prie „klasių be sienų“;
- ugdymo(si) procesas gali vykti ir koridoriuose, bibliotekoje, mokyklos kieme ir kitose vidinėse bei išorinėse mokyklos erdvėse.

Bendradarbiavimas su kitomis mokyklomis ir bendruomenėmis skatina
atvirą ugdymą(si)

1 diskusija – bendradarbiavimas ir partnerystė

Remdamiesi savo reformos patirtimi grupėse aptarkite, kaip galite bendradarbiauti su kolegomis įgyvendindami reformą. Taip pat galite apsvarstyti:

- kaip esamos regioninės / vietinės pagalbos grupės gali padėti mokykloms;
- kaip galite užmegzti naujas partnerystes, kurios padėtų mokykloms įgyvendinti ir vykdyti reformą;
- kokiomis priemonėmis bendradarbiavimas padėtų gauti grįžtamąjį ryšį.

Pasiruoškite pasidalyti apmąstymais su visa grupe.

15 minučių

Profesinio mokymosi bendruomenės kūrimas

Principai:

- 1 bendros vertybės ir vizija
- 2 kolektyvinė atsakomybė už mokinių mokymosi kokybę ir mokymosi rezultatus
- 3 įžvalgios profesinės užklauskos
- 4 bendradarbiavimas susitelkiant į mokymąsi
- 5 grupės bei individualus profesinis tobulėjimas
- 6 atvirumas, tinklų ir partnerystės mezgimas
- 7 įtraukti narystė
- 8 savitarpio pasitikėjimas, pagarba ir parama

Ugdymo turinio reforma – naujas požiūris į mokyklos kultūrą Suomijoje

Mokyklos kaip besimokančios bendruomenės

Kokia švietimo kultūra palaiko ugdymo turinio reformą ir kompetencijomis grįstą ugdymo turinį?

Individualizmo kultūros požymiai

Bendruomenės kultūros požymiai

Uždaros bendruomenės kultūros požymiai

Atviros bendruomenės kultūros požymiai

Individualus sprendimų priėmimas

Bendras sprendimų priėmimas

Individuali mokytojų veikla

Bendradarbiavimu grįsta mokytojų lyderystė

Direktoriaus vienašališkumas

Lyderystė bendradarbiaujant

Mokymosi bendruomenės savybės

Suomijos nacionalinė pagrindinio ugdymo programa, 2014 m.

1

Bendra vizija apie
programos svarbą
ir ateitį

2

Įsitraukimas ir
dalyvavimas visais
lygmenimis

3

Asmeninis ir
profesinis
tobulėjimas

4

Atvirumas naujoms
idėjoms ir
požiūriams

5

Komandinis darbas
ir mokymasis
vieniems iš kitų

6

Rizika ir mokymasis
iš klaidų

2 diskusija – kultūrinės sąlygos mokymosi bendruomenėje

Bendra ir
pasidalytoji
lyderystė

Tarpusavyje
užduodami
klausimai,
inovacijos
ir savęs
vertinimas

Ar ko nors
trūksta?

Įtraukūs
ritualai,
tradicijos

Pasitikėjimu grįsti
santykiai
ir „kriški draugai“

Bendri tyrimai,
inovacijos,
nuolatinis
įsivertinimas

Bendra
atsakomybė,
visuotinis
įsitraukimas

Bendrai sutartos
politikos
Ir bendros
praktikos

Įkvepiantys
tikslai ir
aiški
tobulėjimo
kryptis

2 diskusija

Darbas grupėse

- Aptarkite aštuonias mokymosi bendruomenės kultūrinės sąlygas
- Sutarkite dėl sąlygų, kurios, jūsų manymu, yra kritiškai svarbios mokymosi bendruomenei jūsų švietimo kontekste
- Ar norėtumėte ką nors pridurti?

20 minučių

Mokymosi bendruomenės struktūrinės sąlygos

- Įgyvendinimo planai
- Paskirstyti ištekliai
- Sėkmingas bendravimas
- Laikas bendriems veiksams
- Vieta bendroms veikloms
- Profesinio tobulėjimo planavimas ir koordinavimas
- Darbuotojų atrankos, supažindinimo su pareigomis ir atstatydinimo politikos

adaptuotas šaltinis iš Bolam ir kt., 2005 m.

Darbas bendradarbiaujant ir su partneriais

Prie šios temos grįšime internetinio seminaro 3 dalyje, po to, kai turėsite galimybę pasidalyti veiksmais, kurių ėmėtės išklausę lankytus internetinius seminarus. Apsvarstysime mokyklų galimybes bendradarbiauti ir užmegzti partnerystes.

Pertrauka

Dabar padarykime 15 min. pertraukėlę.

Prašome kuo greičiau grįžti ir sugrįžus įjungti savo kameras.

Ačiū

Veikla po seminaro – praktiniai veiksmai

Paprašėme jūsų pasiruošti aptarti bent vieną veiksmą,

kurio ėmėtės išklausę internetinius seminarus.

Dabar turite galimybę pasidalyti mintimis. Kartu su vertėju aplankysime visas grupes.

Aptarimas grupėse

Grupėse aptarkite veiksmus, kurių ėmėtės po internetinių seminarų, kad sustiprintumėte ugdymo turinio reformos įgyvendinimo veiksmus.

Kiekvienam grupės nariui suteikiamos 2 minutės pasidalyti mintimis.

Vienas asmuo pristatys grupės įžvalgas visiems dalyviams:

- pasidalykite įžvalgų skaičiumi;
- apibendrinkite pagrindines mintis.

40 minučių

Plenarinė grupė

Grupės atstovo prašome:

- pasidalyti, kiek įžvalgų sulaukėte diskusijos metu;
- glaustai pristatyti pagrindines mintis.

Visų kolegų prašome prisijungti pokalbių langelyje.

Apibendrinimas – pagrindiniai veiksmai

1 temos vertinimas – šeši internetiniai seminarai

Norime sužinoti jūsų nuomonę apie 1 temą ir šešis internetinius seminarus, kuriuos pristatėme.

Pokalbių langelyje rasite vertinimo formą – paspauskite nuorodą, kad ją atsisiųstumėte

Pertrauka

Dabar padarykime 30 min. pertrauką.

Prašome kuo greičiau grįžti ir sugrįžus įjungti savo kameras.

Ačiū

Pasirūpinimas ugdymo turinio reformos pajėgumais

Švietimo reformos eiga priklauso nuo mokytojų individualių ir kolektyvinių gebėjimų bei jų sąsajos su visos mokyklos pajėgumais skatinti mokinių mokymąsi.

Todėl ugdymo turinio reformai kritiškai svarbūs **reikiami pajėgumai**.

Pajėgumais vadinama unikali motyvacijos, įgūdžių, teigiamo mokymosi, organizacijos sąlygų, kultūros ir pagalbos infrastruktūros dermė.

Bendradarbiaujančios mokymosi bendruomenės ir profesinio mokymosi bendruomenės turi pakankamai galimybių įgyti pajėgumus, skatinančius tvarų profesinį tobulėjimą.

(adaptuotas šaltinis iš Stoll ir kt., 2006 m.)

Naudingas vadovų elgesys

Norimas praktikas palaikančių organizacijų kūrimas

- Formuokite bendradarbiavimą skatinančią kultūrą ir dalykitės lyderyste
- Sukurkite bendradarbiavimą lengvinančią organizacijos struktūrą
- Megzkite produktyvius ryšius su šeimomis ir bendruomenėmis
- Raskite mokyklos vietą bendroje aplinkoje
- Palaikykite saugią ir sveiką mokyklos aplinką
- Skirkite išteklius, kurie padėtų įgyvendinti mokyklos viziją ir tikslus

Leithwood, Harris ir Hopkins (2019 m.)

Bendradarbiavimas mokyklų viduje

Mokytojų bendradarbiavimas:

- padeda praktiškai tobulėti ir įgalina puikius pasiekimus demonstruojančius pedagogus skatinti kitus;
- motyvuoja dalytis praktikomis ir teorine medžiaga;
- stiprina komandinį darbą ir įsipareigojimą siekti bendrų tikslų;
- ugdo pasitikėjimą ir gerina mokyklos kultūrą.

Tokia praktika padės pasiekti visos mokyklos tikslus ir uždavinius

Bendradarbiavimas mokyklų viduje

Mokytojo profesijai būdingas bendradarbiavimas, tad mokytojai gali:

- dirbti kartu ir pritaikyti savo kompetencijas įvairiuose mokomuosiuose dalykuose;
- bendradarbiauti kuriant naują ugdymo turinio medžiagą;
- kartu kurti tinkamas mokymo strategijas ir gerinti mokymo kokybę įgyvendinant ugdymo turinio reformą.

Mokyklų vadovai turėtų įgalinti ir skatinti tokį bendradarbiavimą

Mokyklų bendradarbiavimas

Tarpmokyklinis bendradarbiavimas suteikia:

- milžiniškas galimybes dalytis išmoktomis įvairių sričių pamokomis ir patirtimi (tarp mokytojų);
- galimybę padėti mokykloms, kurioms sekasi sunkiau;
- jungtines galimybes padėti visiems vaikams;
- galimybes diegti inovacijas.

Greany, 2021 m.

Mokyklų bendradarbiavimas

Sėkmingam bendradarbiavimui reikalingi:

- bendri tikslai;
- bendros vertybės, pvz., solidarumas, altruizmas, lojalumas, savitarpio pagalba ir pasitikėjimas;
- tinkamų bendradarbiaujančių organizacijų specialistų įsitraukimas;
- pakankami ištekliai (įskaitant laiką);
- vienodi protokolai;
- veiklų tvarkos;
- įgūdžiai, užtikrinantys, kad praktikų bus laikomasi kaip įmanoma geriausiai.

Greany, 2021 m.

Tarpmokyklinis bendradarbiavimas

Tarpmokyklinė partnerystė veiksmingiausia, kai:

- mokykloms būdingos panašios savybės;
- mokyklų neskiria neįveikiamas atstumas;
- mokyklų personalas skiria laiko bendradarbiavimui, o abi šalys įsipareigoja palaikyti partnerystę;
- mokyklų partnerystės užmezgamos tarp skirtingos svarbos pareigas užimančio personalo.

Sumner ir Wespieser

Visų švietimo sistemos dalyvių bendradarbiavimas

Visų ugdymo turinio reforma suinteresuotų grupių bendradarbiavimas. Pateikiame kelis pasiūlymus:

- politikos formuotojai lankosi mokyklose, kad padėtų vykdyti reformą ir gautų grįžtamąjį ryšį;
- savivaldybių lygmeniu organizuojami mokytojų diskusijų forumai ir mokymai;
- kolegos iš ministerijų ir savivaldybių lankosi pamokose;
- direktoriai skatina suburti vietines dalyko mokytojų grupes.

Ar turite kitų pasiūlymų?

Partnerystė su bendruomene

Mezgami ryšiai su bendruomenės grupėmis kuria pridėtinę vertę mokinių mokymosi procesui:

- skatindami mokyklų ir bendruomenės grupių savitarpio supratimą;
- padėdami mokykloms ir bendruomenėms bendrauti;
- kurdami galimybes lankytis / dirbti bendruomenėse;
- kurdami galimybes kviesti į mokyklas svečius, kurie pasidalytų savo patirtimis;
- kurdami darbo vietas vyresniems mokiniams;
- suteikdami prieigą prie bendruomenės ir verslo išteklių.

Nepamirškite: sėkminga partnerystė...

... priklauso nuo pedagogų, bendruomenės grupių, tėvų ir kitų savitarpio pasitikėjimo ir pagarbos.

Vaikų mokymuisi paremti turėtų būti pasitelkiami partnerių įgūdžiai, žinios bei patirtis.

Užmezgus gerus santykius, kai viskas klostosi gerai, tiek partneriams, tiek kitoms grupėms gali būti lengviau užmegzti ryšį, kai kyla abejonių.

Užduotis grupėse

Prisiminkite sėkmingą partnerystę, kurią neseniai užmezgėte.

Pasidalykite mintimis su kolegomis, išsiaiškinkite, dėl ko partnerystė buvo sėkminga, ir aptarkite, kaip ši patirtis pasitarnaus įgyvendinant ugdymo turinio reformą.

10 minučių

Ugdymo turinio reformos planavimas

Pokyčiai reikalauja sukurti aiškų veiksmų planą, kuris apimtų:

- pageidaujamus rezultatus – sėkmės kriterijus;
- vertinimo strategiją;
- veiksmus, kurių reikia imtis – kada ir kas tokius veiksmus turi atlikti;
- reikalingus išteklius;
- rizikos analizę.

Veiksmų plano sudarymas

- Nepamirškite paprastumo
- Veiksmų planą grįskite surinktais duomenimis
- Pasidalykite planu su mokyklos bendruomene
- Pasirūpinkite, kad planas būtų matomas
- Dažnai juo vadovaukitės
- **Pirmiausia sukurkite vertinimo strategiją**

Plano įgyvendinimas

- Įgyvendinimui skiriama per mažai dėmesio
- Naujos idėjos dažnai yra laikomos „papildoma“ užduotimi, kurią reikia atlikti po dienos darbų
- Dirbama paskutinę minutę, per mažai planuojama
- Nemėginkite daryti visko vienu metu
- Darbus atlikite gerai
- Ar yra darbų, kurių galime atsisakyti, kad atsirastų laiko?
- Komunikacija
- Personalo mokymai

Labai paprastas veiksmų plano šablonas

Action Plan Template

Name of person completing the plan

Date

Actions to be taken	By whom	By when	Expected outcomes	Success Criteria	RAG

Galimi scenarijai mokyklose

Palauksiu, kol kas nors pasakys, ką turiu daryti

Esu mokyklos vadovas. Turime sukurti planą ir pasiruošti darbui

Noriu būti kuo geresniu mokytoju, todėl turiu susipažinti su šia reforma

Diskusija – ko galite pasisemti?

Kokį vieną dalyką pasisemsite iš šių internetinių seminarų?

Kaip galėtumėte panaudoti šią patirtį savo darbe?

Įjunkite mikrofonus ir pasidalykite mintimis

Veiksmų planas

Kokio (-ių) naujo (-ų) veiksmo (-ų) imsitės, kad įgyvendintumėte ugdymo turinio reformą ir pagerintumėte mokinių mokymosi rezultatus?

Kokių rezultatų tikitės?

Pasidalykite savo veiksmais pokalbių langelyje.

Ačiū

Ačiū už gausias jūsų įžvalgas šešių internetinių seminarų metu

ir sėkmės tęsiant darbus bei įgyvendinant ir

įtvirtinant ugdymo turinio reformą